

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ ДАГЕСТАН
Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Верхнекаранайская СОШ»

Россия, Республика Дагестан, 368212 Буйнакский район, сел.В-Каранай vkaranaaj_school@mail.ru

Рассмотрено

Протокол заседания РМО
учителей родного языка и литературы
от «___» 20 ___ года № ___

Подпись руководителя РМО

Согласовано

Заместитель директора по УВР
Чалеев
подпись
от «05» 09 2024 года

Утверждаю

решением педагогического совета
Протокол № ___
от «05» 09 2024 года
Директор школы и.е.дир-ка
Чалеев

***Рабочая программа
по родному языку***
Уровень образования – 8 класс
**Программа составлена
по обновленному ФГОС и ФООП
на 2024 – 2025 учебный год**

Количество часов в году – 34

Программу составила Абдурахманова С.М.

**Составлена на основе программы
по аварской и дагестанской литературе для 5 – 11 классов.
Издательство НИИ педагогики имени А.А.Тахо-Годи.
Махачкала 2017 г.**

Авар маң1 8 класс

№ п/п	Дарсил тема	Сарыгзул къадар	Дарсил мурад	Рокъобе х1алт1и	Программайльула б къо-моң1	Х1ужжаяльула къо-моң1
1	7 кл. малъараб материал такрар гъаби. Фонетика. Лексика ва фразеология	1	1.Фонетика такрар гъабизе; 2. Раг1и цо мухъидаса цоги мухъиде, слогазде бикъун, боси рак1алде щvezаби; 3. Е, Ё, Ю Я х1арпал цо гъаракь бихъизабизеги к1иго гъаракь бихъизабизеги х1алт1изарулен раг1аби рак1алде щvezаби 4. Лексикальуль ва фразеологияльуль х1акъальуль бич1ч1и къей; 5. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъававул калам цебет1езаби	§ 1 гъум. 3 § 2 гъум. 4	02.09	
2	Раг1ул г1уц1и ва раг1и лъугъин Морфология Раг1абазул диктант	1	1. Суффиксаздаљун, к1иго раг1и, яги к1иго къибил жубаялдаљун раг1аби лъугъинари камил гъабе; 2. Журапал раг1аби к1алзул ва хъававул каламалъуль бит1ун х1алт1изаризе ругъун гъари 3. Каламалъуль бут1абазул, гъезул формабазул, гъел лъугъиналье ругел ресал рак1алде щvezари; 4. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъававул калам цебет1езаби	§3 х1. 10 гъум. 5 §4 х1. 12 гъум.5 (лъ.)	09.09	
3	Синтаксис ва пунктуация Предложениялдаса раг1абазул дандряяльуль бат1алти	1	1. Предложениялдаса раг1абазул дандряяльуль бат1алти бич1ч1изаби; 2. Раг1абазул дандряяздаса предложениял г1уц1изе ругъун гъари	§ 5 гъум. 7-11	16.09	
4	Раг1абазул дандряязульги предложениязульги раг1абазул бухъен. Раг1абазул дандряязуль ва предложениязуль раг1абазул тартиб Логикияб ударение	1	1. Раг1абазул бухъеналъуль х1акъальуль бици; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъававул калам цебет1езаби 3. Раг1абазул дандряял раг1абазул цо ч1араб тартибалда лъезе ругъун гъари; 4. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъававул калам цебет1езаби 5. Логикияб ударениялье г1аммаб баян къезе; 6. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъававул калам цебет1езаби	§ 6 гъум. 12-14 § 7 гъум. 15-16 § 8 гъум.17	23.09	

5	<u>Предложение</u> Хабариял, суалиял ва т1алабиял предложениял. Ax1ул предложение	1	1.Предложениялье баян къезе; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби 3. Хабариял,суалиял, т1алабиял предложениязул x1акъальуль баян къей; 4. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	3-6 предложение г1уц1изе § 9 гъум. 18-21	30.09	
6	Т1ирит1ич1ел ва т1ирит1арал предложениял	1	1.T1ирит1аралги т1ирит1ич1елги предложениязда гьоркъоб бат1алты бихъизабизе; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	§ 10 гъум. 22-24	07.10	
7	Диктант	1	1. Т1абиг1атальуль хиса-баси кина бугебали ц1алдохъабазда бихъизе лъай; 2. Т1абиг1ат ц1унизе ва гъелде рокы жеги ц1ик1к1инаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби		14.10	
8	<u>Предложенияльул бет1ерал членал.</u> Подлежащее Сказуемое. Раг1абазул диктант Г1адатаб глаголияб сказуемое	1	1. Предложенияльул бет1ерал членазе г1аммаб баян къезе; 2.Подлежащее бет1ераб член бук1ин бич1чиизаби; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби 4. Сказуемоялье бет1ераб член x1исабалда г1аммаб баян къезе; 5.Г1адатаб глаголияб сказуемоялье г1аммаб баян къезе;	§ 11 x1 46, гъум. 26 §12 гъум. 26-27 § 14 x1 5 гъум. 29	21.10	
9	Ц1арулаb составияб сказуемое Глаголияб составияб сказуемое	1	1. Ц1арулаb составияб сказуемояльул г1уц1ияльул бицине; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби 3. Глаголияб составияб сказуемояльул г1уц1ияльул бицине; 4. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	§ 14 x1 55 гъум. 33 § 15 x1 64 гъум 34	28.10	
10	Бит1араb дополнение «Чанахъабазул гамач1» Калам цебет1езаби	1	1. Бит1араb дополнениялье баян къей; 2. Бит1унхъваяльул ва лъалхъул ишараби лъяльуль лъай борцине 3. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	§16 x1 69 гъум. 36 Изложениялье x1адуризе	11.11	
11	<u>Предложенияльул бет1ерал гурел членал</u> Определение Цадахъльел	1	1.Предложенияльул бет1ерал гурел членазе бич1чи къезе; 2. Определенияльул x1акъальуль баян къей; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби 1.Цадахъльелье баян къей; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	§ 17 x1 73 гъум. 40 §18 x1. 77 гъум. 43	18.11	
12	Хъвалсараб дополнение	1	1.Хъвалсараб дополнениялье баян къей;	§19	25.11	

			2.Предложениязда жанир хъвалсараб дополнение батизе ц1алдохъаби ругъун гъари	x1 82 гъум. 45		
13	Х1алал Бак1льун бугеб x1ал Заманалъун бугеб x1ал	1	1.X1алалъе г1аммаб баян къезе; 2. Пред. членал такрар гъари; 3. Бак1льун бугеб x1алалъе баян къезе; 4. Заманлъун бугеб x1алалъе авалияб баян 5. Ц1алдохъабазул k1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби къезе;	§ 20 гъум. 46-47 § 21 x1 88 гъум. 48	02.12	
14	Ишалъул куцлъун бугеб x1ал Г1илла-мурадлъун бугеб x1ал Хасел. Калам цебет1езаби	1	1. Ц1алдохъабазул k1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби 2.Ишалъул куцлъун бугеб x1алалъул цогидал x1алаздаса бугеб бат1алти бихызаби; 3.X1алал такрар гъари; 4. Г1илла-мурадлъун бугеб x1алалъе бич1ч1и къезе; 5. Хасалил t1абиг1аталде рокы ц1ик1к1инаби; 6. Ц1алдохъабазул k1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	§ 22 гъум. 48-49 § 23 гъум. 50 § 24 x1 99 гъум.51 Сочинениялье x1адуризе	09.12	
15	<u>Г1адатал предложениеязул тайпаби.</u> Подлежащее баянльич1еб предложение Подлежащее гъеч1еб предложение Бит1араб дополнение гъеч1еб предложение	1	1.Подлежащее баянльич1еб предложенияялье авалияб бич1ч1и къезе; 2.Подлежащее гъеч1еб предложенияялье баян къезе; 3. Бит1араб дополнение гъеч1еб предложенияялье баян къезе; 4. Ц1алдохъабазул k1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	§ 25 гъум. 51-52 § 26 гъум.52 § 27 гъум. 53	16.12	
16	Контролияб диктант. X1амид	1	1. Ц1алдохъабазул бит1унхъвайльул ва лъалхъул ишараби лъеяльул лъай борцине	Малъараб материал такрар гъаби	23.12	
17	Ц1арльовул предложение. Диктантальул анализ	1	1. Ц1арльовул предложенияялье баян къезе; 2. Ц1алдохъабазул k1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	§28 x1. 104 гъум. 54	30.12	
18	T1убараб ва t1убач1еб предложение T1убараб ва t1убач1еб предложение	1	1.T1убач1ебги t1убарабги предложенияялда гъоркъоб бугеб бат1алти бихызаби; 2. Ц1алдохъабазул k1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	§29 гъум. 55 Диалог г1ц1изе	13.01	

19	<u>Предложениялъул тайпа цоял членал</u> Тайпа цоял членалгун союзал	1	1. Предложениялъул тайпа цоял членазе баян къезе; 2. Сок1к1инальул союзал х1алт1изаризе ругъун гъари; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	§ 30 х1. 114 гъум.58 §31 гъум.59-60	20.01	
20	Тайпа цоял членазуль лъалхъул ишараби	1	1.Предложениялда жанир тайпа цоял членал лъалхъул ишарабиги лъун, рат1а гъаризе ругъун гъари; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	§ 32 гъум. 60-61	27.01	
21	Тайпа цоял членалгун цадахъ г1амльул раг1аби Обращение	1	1. Г1амльул раг1абазе баян къезе; 2. Обращениялъе г1аммаб баян къезе; 3. Предложениялда жаниб обращение бат1а гъабизе ругъун гъари 4. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	§ 33 гъум.62-64 §34 х1. 135 гъум. 68	03.02	
22	Гъоркъор кколел раг1аби ва предложениял Раг1аби -предложениял У ва Гуро. Междометиял раг1аби предложениял.	1	1. Гъоркъор колел раг1абазул ва предложениязул х1акъальул бич1ч1и къей; 2.У ва Гуро раг1абазе аслияб бич1ч1и къезе; 3. Междометиязе мисалал рачи; 4. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	§ 35 гъум. 69-71 § 35 х1. 147 гъум. 72 § 36 х1. 149 гъум. 74	10.02	
23	Калам цебет1езаби.Сали-Сулейманица ц1иркъ къезабураб куц. Изложение	1	1. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби; 2. Сали-Сулейманил ва Альбертол г1амалалье къимат къей	Мальарааб материал такрар гъабизе	17.02	
24	<u>Рат1альизарурал членалгун предложениял</u> Бат1альизабураб определение	1	1.Рат1альизарурал членазе бич1ч1и къезе; 2.Бат1альизабураб определениялъе г1аммаб баян къезе; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	§ 37 х1. 151 гъум. 75	24.02	
25	Бат1альизабураб цадахъльел	1	1.Бат1альизабураб цадахъльелалье авалияб баян къезе; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	§38 гъум. 85	03.03	
26	Рат1альизарурал х1алал Рат1альизарурал х1алал	1	1.X1алал такрар гъари; 2.Рат1альизарурал х1алазе бич1ч1и къей; 3.X1алал такрар гъари; 4. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	§ 39 гъум. 79-80 х1. 163 гъум. 80	10.03	
27	Рат1альизарурал членазда цадахъ хасал раг1аби	1	1.Рат1альизарурал членазда цадахъ хасал раг1абазул бицине; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	§ 40 гъум. 81	17.03	
28	Диктант	1	1. Ц1алдохъабазул бит1унхъвияльул ва лъалхъул ишараби лъеяльул лъай борцине	Мальарааб материал такрар	07.04	

29	<u>Чияр калам бицунел къаг1идаби.</u> <u>Бит1араб ва хъвалсараб калам</u> Бит1араб каламгун предложениял. Гъенир лъалхъул ишараби	1	1.Бит1араб каламалъе авалияб бич1ч1и къезе; 2.Лъалхъул ишараби лъезе малъи; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	гъаби §41 гъум. 82-85	14.04
30	Диалог. Раг1абазул диктант	1	1.Диалогалье бич1ч1и къезе; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	§ 42 гъум. 87 Диалог г1уц1изе	21.04
31	Хъвалсараб каламгун предложениял. Бит1араб калам хъвалсарапдалъун хиси	1	1.Хъвалсараб каламалъе баян къезе; 2.Бит1араб калам такрар гъабизе; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	§ 43 гъум. 88-89	28.04
32	Цитатал ва гъенир лъалхъул ишараби	1	1. Цитатазе баян къезе; 2. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби	§ 44 гъум. 90-91	05.05
33	Предложенияльул членал. Такрар гъари Предложенияльул тайпаби такрар гъари	1	1. Предложенияльул членал такрар гъари; 2. Предложенияльул тайпаби такрар гъари; 3. Ц1алдохъабазул к1алзул ва хъвавул калам цебет1езаби;	Предложени- яльул членал такрар гъари 10 предложение г1уц1изе	12.05
34	Контролияб диктант	1	1. Ц1алдохъабазул бит1унхъвияльул ва лъалхъул ишараби лъеяльул лъай борцине	Малъараб материал такрар гъаби	19.05
35	X1асил гъабияльул дарс	1	1. 8 классалда малъараб материал такрар гъаби		26.05

VIII классалъул ц1алдохъабазул лъаялдехун ва бажариялдехун ругел аслиял т1алабал

Ц1алдохъабазда лъазе ккода:

раг1абазул дандрязул, бат1и-бат1иял тайпабазул г1адатал предложениязул, рат1альизарурал членалгун предложениязул синтаксисияб разбор гъабизе;
раг!абазда гъоркъоб бугеб бухъен баян гъабизе; цо составальул, к1иго составальул ва лъабго составальул, тайпа цоял ва рат1альизарурал членал, хит1абал ва гъоркъор ккарап раг1аби ругел г1адатал предложениял г1уц1изе.

Ц1алдохъабазухъа бажаризе ккода:

Пунктуацияльул рахъальян:

VIII классалда малъарабал пунктоограммаби ратун, гъенир лъалхъул ишараби лъезе;
тайпа цоял членал, хит!аб, гъоркъор ккарап раг1аби ва междометиял, рат1альизарурал членал ругел предложениязуль лъалхъул ишараби лъезе;
кколеб бак1алда подлежащеядаги сказуемоялдаги гъоркъоб тире лъезе.

Калам г1уц1ияльул рахъальян:

культуриял ва тарихиял бак1азул сурат цебеч1езабулел текстазда т1асан изложение хъвазе;
художествиял текстал пасих1го ц1ализе; жиндирго автобиография бицине (абунги хъванги); газеталъе макъалаби, данделъияльул протокол хъвазе;
зах1матальул темаялда ва гъ.и. т1асан творческиял сочинениял хъвазе.

